

ОТ СОФИЯ ПРЕЗ ФРАНКФУРТ ДО САНКТ ПЕТЕРБУРГ

Доц. д-р Лъчезар Георгиев

Когато се завърнеш у дома след далечно пътуване, в първия миг ти се струва, че не е било, че се е случило само в съня ти и едва сега се пробуждаш. Но десетките снимки от цифровия апарат те връщат назад, ясно ти показват, че си прекосил хиляди километри, че си бил с часове на десет хиляди метра над земята, там горе във висините, където преживяното се превръща в магия, запечатваща впечатления от срещи с непознати хора, реки и морета, градове и удивителна архитектура; усещаш, че тъкмо ти си бил там, на път, заедно с мнозина, които са споделяли тези дни и без да ги познаваш, са ти станали неволно близки, заедно сте ръкопляскали при успешното приземяване на Боинга и единствено в мислите си вървял сам, правейки неизбежните съпоставки с родната действителност, нерядко тъжни и дори песимистични. И все пак осъзнаваш, че тъкмо в тези няколко дни идва твоето истинско време, че ставаш един от всички свободни да изберат маршрута и посоката си, че в тези часове можеш спокойно, без да се оглеждаш и за мислиш за угрижения делник, да поемеш към неизвестното, към онова, което е твое и на другите пасажери, че искаш да опознаеш да видиш повече, да научиш, да снимаш за спомен.

Макар че това не е първият ни полет, и сега, при отлепянето на самолета от пистата, изпитваме необяснимо чувство на лекота и устрем, виждаме лицата на останалите пътници, някои са прояснени, други дори се усмихват при издигането все по-нагоре и по-нагоре, седят с притворени очи, а има и такива, които заспиват от рязката промяна в налягането. След минути сме вече високо горе и гласът на пилота на немските авиолинии на „Луфтханза“ напевно ни припомня как полетът от София до Франкфурт ще изминем за около два часа при средна скорост... Стюардеси в тъмносини униформи усмихнато се навеждат да проверят дали коланите на пасажерите са затегнати, преглеждат багажа над главите им, отнасят по-обемните сакове в помещението до пилотската кабина. Да му стане на човек

обидно, че българите нехаят за предупрежденията още на летището и влачат дебели сакове и чанти, тъпчат ги в рафтовете за ръчен багаж и не подозират, че при внезапно пропадане във въздушна яма всичко може да се стовари и да повреди сериозно нечия глава. Накрая стюардесата се ядосва на нашенец, който безцеремонно е стоварил цял куфар в коридора и пречи на движението на персонала. Тя отнася багажа към пилотската кабина, а после отново всичко придобива обичайния ритъм – дамите в сини костюмчета и усмивки на лицата сервират вежливо, навеждат се към пътника и питат внимателно за предпочитанията; на помощ в големия салон идва дори вторият пилот и само за минута храната и напитки са раздадени на пасажерите. През илюминаторите облаците остават ниско долу, огрени от слънчевата светлина, искряща със сребърни отблясъци в самолетните крила, и пухкавите им причудливи форми изглеждат отвисоко като заснежена, засипана от бели преспи равнина. Не ни остава много време да се наслаждаваме на пейзажа, българи разговарят на висок глас, демонстрирайки самочувствие пред удивените погледи на чужденците и добре, че е време да затегнем отново предпазните колани. Самолетът се спуска плавно, налягането едва се усеща, а през илюминаторите се открива невероятният Франкфурт, опасан от синята лента на река Майн; блясват сградите на група небостъргачи в централната част, речни кораби се движат бавно, напомняйки на ситни бубулечки; парцелите, предградията с островърхите, наредени като в детска игра къщи се открояват все по-ясно, след малко се вижда и огромното международно летище. Откарват ни с автобус право при входа на терминала, където без никакви усилия минаваме митническата проверка и след час вече сме на борда на друг „Боинг“, който ще ни отведе до летище „Пулково 2“ в предградията на Санкт Петербург.

Припомняме си, че през тези октомврийски дни във Франкфурт се провежда световният панаир на книгата – най-старият в света. Ще го посетим друг

път, но за утеха още в терминала на летището се отбиваме в една от книжарниците – рафтовете ѝ пращат от изобилие на чужди вестници, списания, красиво оформени книги. Но скоро оставяме книжното великолепие и десетките читатели, които се редят да купят стилиен подарък или четиво за из път. Подобна навалица в книжен магазин можеш да видиш май повече зад граница, отколкото в нашенска книжарница. Да се чуди човек къде изчезнаха хилядите четящи хора на България и само кризата ли е виновна за това.

След минути самолетът на „Луфтханза“ отново се издига и повторно зърваме синята ивица на Майн, небостъргачите и мостовете, белите корабчета и пенестите дири след тях, а само след секунди вечната река и градът изчезват, а металната птица отново прорязва бялата пелена на облаците. Откъм опашката на Боинга някой от пасажерите здраво хърка и с ужас откриваме, че е българин, седнал между двама чужденци – накрая те не издържат и започват да хлопат капациите на багажните рафтове. Нашенецът спи невъзмутимо, с топ да гърмиш, пак няма да го разбудиш. Хъркането е юнашко и далек по-гласовито от нежно мрънкащите двигатели. Съседите на нашенеца се надигат, уж да отидат до тоалетната, българинът отмества колена, изръмжава нещо носово и продължава да цепи сънливата тишина. Накрая по-възрастната стюардеса се престава, навежда се над сънародника и след няколко енергични раздрусвания успява да го събуди. Останалите пасажери ръкопляскат. Ние пък навеждаме виновно глави и се извърщаме мълчаливо към илюминатора, като се стараем да не си говорим.

Докато сме във висините, си припомняме за нашия колега и приятел доцент Петър Парижков от Университета по библиотекознание и информационни технологии и заместник-главен редактор на „Издател“, който няколко години по-назад пристига в града на река Нева за участие в Международния

научен конгрес, посветен на 100-годишнината на големия приятел и застъпник на България акад. Дмитрий Лихачов. Парижков подготвя идването на няколко руски учени у нас, за да се включат в Четвъртата национална конференция с международно участие „Държавата на духа“. Дълго ще помним Лихачовата конференция, проведена в Националния дворец на културата в София на 1 ноември 2006 г. – за Деня на будителите и за която колегата ни събра сякаш цялата си енергия, за да подготви нещо значимо и внушително като културна проява. В доклада си „Шестте диалога на акад. Д. С. Лихачов в Санкт Петербург“ от солидния сборник, излязъл няколко месеца след смъртта му (Парижков ни напусна на 13 март 2007 г.), той написа, че духът на големия застъпник на България „би останал удовлетворен от реализацията на своята идея за столетие на хуманитарната култура – единствено спасителна за човечеството идея в глобалния свят“. Думи важни и значими за духовното ни оцеляване, за бъдещето ни като нация.

Проф. Донка Правдомирова, автор на представената на същия форум биобиблиографската книга „Дмитрий Лихачов в България“, неотдавна отново ми припомни за приятеля Петър Парижков с една закачлива история. Нали и тримата сме от Великотърновския край, преди едно пътуване от София до университета в старата столица, където проф. Правдомирова преподава, той ѝ заръчва авторитетно – на всяка цена да намериш доцент Георгиев и да му предадеш специални поздравите от г-н Спирос Ганев! Тя решава да изпълни поръката, разпитва за мен, най-сетне ме открива и ми казва – чакай да видя, записала съм си, имаш поздравите чрез Парижков от... Най-после намира листчето, чете високо – ето, намерих името, поздравите са от господин Спирос Ганев! аз я поглеждам смаяно, после започвам да се превивам от смях. Тя ме пита какво ми става. Отвърщам, че Спирос Ганев е колоритен образ на музикант и депутат в белетристичния ми сборник „Разкази от „Дълбокото подземие“, една книга, която излезе през 2005 г. и която бях подарил на Петър. После и приносителката на поздравите, и аз продължаваме да се смеем, и да се удивляваме на свежото чувство за хумор на неповторимия ни колега. Да, колко такива, а и още по-пикантни случки могат да се разкажат за приятеля Парижков, поета и съвременния будител с неукротим дух, който написа едни от най-хубавите страници за българското книжарство през нашето Възраждане.

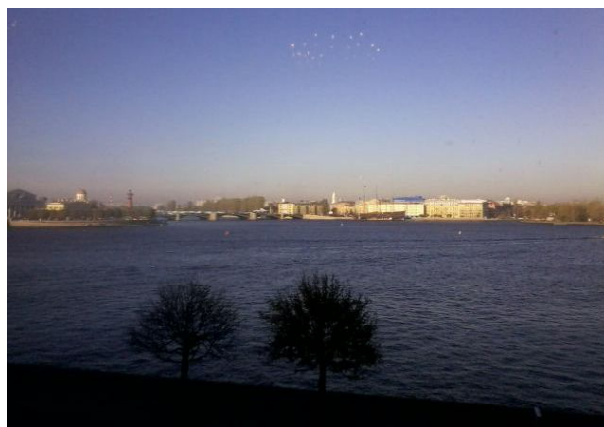
Но ето че идва ред отново да се приземим, при това в ситен дъжд и между ниски сиви облаци. Градът не се вижда, мъглата се стели на талази. И този

път стъпваме благополучно – вече на руска земя. Целят салон с пасажери ръкопляска на екипажа.

На летище “Пулково 2” – втория терминал на Санкт-Петербургския аеропорт, минаваме през щателна проверка, която в деня на обратния ни полет ще бъде още по-усърдна – тогава ще ни накарат да си събуем и обувките, да свалим всички горни дрехи, часовници, телефони, бижута, лаптопи, да обуем по чорапи найлонови пликчета, вързани с връвчици, та да не падат от краката, и да застанем пред сканиращите устройства. Ясно е, че мерките са драстично затегнати, след като терористи взривиха през февруари 2004 г. московското метро – тогава загинаха 39 души, а над 120 човека бяха ранени. По-късно се случи и трагедията на едно от московските летища. Няма как, сигурността над всичко. Все пак млади руски митничарки се опитват да ни заговорят на английски. „Давай по руски!” – изненадваме ги приятно и дори ни упътват как по-лесно да се доберем до транспортната лента с багажа.

На входа на Пулково 2 ни посреща представител на организаторите на международната научна конференция за Константин Шафрановски – доц. Нина Василевна Пономарева, която пък е участвала във Великотърновската научна конференция с международно участие „Библиотеки, четене, комуникации”. Нина раздава щедри усмивки, но и бърза да ни качи на автобус номер 13 – с него достигахме до станцията на метрото. По пътя ни сочи мемориалния паметник на защитниците на града-герой Ленинград по време на Втората световна война. Усещам гордост зад обикновените думи, с които тази руска жена набързо шрихира събитията около невероятната отбрана срещу немската блокада, глада, хилядите жертви, стотиците доблестни прояви на дързост и устрем. И се сещам неволно за онази песен – „Десятый наш десантный батальон”. От тези времена, слава богу, днес са останали само внушителните паметници и музеите. После стигахме до метростанцията. Метрото е строено в средата на 50-те години на XIX век. Неделя е, дори намираме места да поседнем. След няколко спирки излизаме от мотрисата и стъпваме на стръмни и дълги ескаватори – за не-свикналия чужденец движението по тях е уморително и дори цяло предизвикателство; толкова е стръмно, че не трябва и да си помислиш какво би се случило, ако се изпуснеш и полетиш надолу. Но тукашните пътници въобще не се впечатляват, нито се залюляват за миг, свикнали са, пък и стръмната подвижна стълба за облекчение най-сетне свършва и за нас.

И ето ни, право в централната част на Санкт Петербург. „Невски гранд хотел” е на неколкостотин метра от Невский проспект, при това върху една достолепна и иначе завардена от шума на автомобилите улица – „Большая Конюшенная”, която свършва с едноименен площад. Тук, пояснява Нина, са били императорските конюшни, елитни конски впрягове са излизали достолепно, за да натоварят височайшите дворцови особи в карети, каляски, файтони.

Подкрепяме се със следобедна закуска в уютно кафе на брега на река Мойка, приток или по-скоро канал на река Нева, край която са наредени барокови здания, а оттам се озоваваме за разходка на Дворцовия площад – със Зимния дворец, Главния щаб и Адмиралтейството. Подвигът на руските богатири през 1812 г., сразили елитната армия на Наполеон Бонапарт, е увенчан с Александровската колона от червен финландски мрамор, висока 47,5 м, която бива издигната по проект на О. Монферан в периода 1830–1834 г. Фигура на ангел, придържащ огромен кръст, символизира единството на божественото начало, вярата и народния триумф над завоевателите. Арката на Главния щаб пък е изпълнена с медната скулптурна композиция „Колесница на славата”, чийто подтекст е апотеоз на руското военно изкуство, благодарение на което става възможна победата над френския император-завоевател. Монументът е дело на талантливите скулптури С. С. Пименов и В. И. Демут-Малиновски. От отвъдната страна на площада се намира Ермитажа, най-големият руски музей и един от най-впечатляващите в света. Наблизо е спряла карета, по-скоро луксозен файтон от средата на XIX век с впряг от два красиви коня – качваме се и обикаляме площада, снимаме се за спомен с Нина.

Оставяме обаче разглеждането на музеите и архитектурните забележителности за идните два дни. Нина бърза да ни отведе с автобус до прочутата улица

„Биржевая линия”, където са разположени сгради със старинна архитектура, строени по разпореждане на император Петър I за нуждите на висшата държавна администрация, вляво са някои от факултетите на Държавния университет по култура и изкуства, вдясно са Руската академия на науките; минаваме покрай издателския център, академичната книжарница и отдалеч зърваме внушителната сграда на научната академична библиотека, където на следващия ден предстои да участваме в международния научен форум за големия руски библиограф Константин Шафрановски, организиран от библиотеката. По обратния път се застояваме пред паметника на Ломоносов, любуваме се на безгрижните студенти.

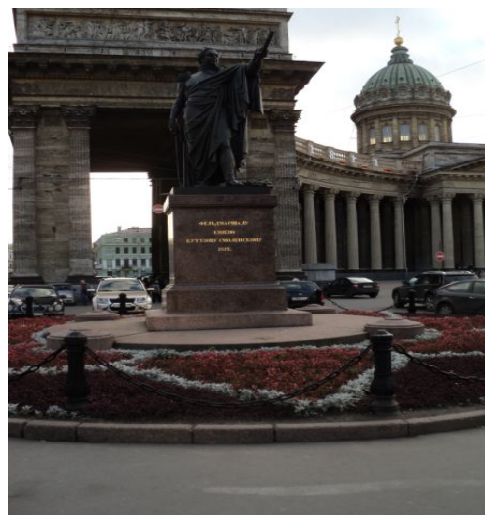
На отвъдния бряг, досами Екатерининския канал, известен в миналото като канала *Грибоедов*, се издига внушителният храм „Вознесение Христово”, който тукашните жители наричат „Спас на крови”. На това място на 1 март 1881 г. самоделна бомба, заложена от терористи, ранява смъртоносно император Александър II, който в същия ден умира от раните си. За изкупление на тегнещия върху православните грях на цареубийството бива издигнат този впечатляващ храм, за чийто строеж са събирани волни пожертвования от руския народ. Храмът „Спас на крови” бива строен цели 24 години и тържествено е осветен на 19 август 1907 г. в присъствието на император Николай II и неговото семейство. Тукашните жители смятат храма за истински шедьовър със своите цветни стенописи, фигурални композиции от Стария и Новия завет, скулптурни фигури и орнаменти, мраморни колони, над 6000 кв. м мозайки в интериорната част и още 1050 м върху фасадата. Малка арка с кръст от черен кристал е поставена на мястото, където е пролята кръвта на Александър II.

В движение разглеждаме внушителния Исаакиевски площад, чието основаване се свързва още с първите години от основаването на столицата на император Петър Велики и днес е великолепен архитектурен ансамбъл, в чийто оптически център се намира внушителният Исаакиевският събор. Площадът и самият храм са наименувани в чест на Свети Исаак Далматски, чието празнуване се отбелязва на 30 май по стар стил – рождения ден на Петър Велики. Високият над сто метра храм е подпрян със 72 огромни колони от гранит. Строен е между 1818 и 1858 г. Автор на архитектурния проект и строежа е О. Монферан, а вътрешността е истинско бижу, съчетаващо мозаечни и живописни композиции, фини архитектурни детайли.

Сградата на Адмиралтейството ни посреща с великолепен фонтан, скулптурна група нимфи, които носят земното кълбо, изящно здание, напомнящо триумфална арка, чийто купол завършва с островърха мачта. Целият архитектурен комплекс внушава ге-

роизма на руските моряци, но и безспорния военноморски талант на императора, положил основите на неповторимия град.

Отново сме на Невский проспект и пред смаяния ни поглед се разкрива един от архитектурните шедьоври на града – Казанският събор, величав комплекс от сгради с огромни колони и орнаментиран купол. Цялото здание напомня катедралата „Свети Петър” в Рим. Тук разказват, че когато видял великолепието на тази катедрала по време на своето посещение в Рим още преди коронацията си, амбициозният Петър I решил да издигне в на Невски проспект подобен грандиозен православен събор. Мечтата на императора се сбъднала, макар и покъсно – храмът е осветен с тържествена церемония на 27 септември 1811 г. и в него полагат чудотворната икона – Казанската икона на Света Богородица. И днес поклонници от цял свят извиват дълга верига и търпеливо чакат да преклонят глава и да се докоснат до светлия образ на небесната застъпница, да получат изцеление срещу болка, мъка, недъг. Архитектурният проект на събора е направен от А. Н. Воронихин. Тук е погребан героят от Отечественната война 1812 г. княз М. И. Кутузов-Смоленски – на великия пълководец е издигнат паметник-статуя пред събора; такава статуя има и на маршал Барклай де Толи, друг герой от тази война. Статуите от 1837 г. са истински шедьоври на руския творчески гений, дело на скулптура Б. И. Орловски. Интериорът на Казанския събор удивлява с великолепието на монументална църковна живопис и фини архитектурни детайли, великолепието от фрески, позлатени светилници, мраморни колони, картини, икони със златна и сребърна позлата. И с хилядите православни, които се отбиват да се поклонят и да запалят свещица за здраве в руската светиня. Правим го и ние. Спътницата ми се снима с артисти, облечени в красиви дворянски одежди.

На следващия ден пристигахме в библиотеката на Руската академия на науките – достолепна стара сграда в дъното на „Биржевая линия”. Днес е много оживено, по коридорите сноват хора от персонала, упътват гостите. В препълнената зала директорът на библиотеката проф. В. П. Леонов, доктор на педагогическите науки, чете встъпително слово и открива традиционните „Чтения памяти Константина Иларионовича Шавраноского” (1901–1973). Първият доклад се изнася от доц. Нина Пономарева, която представя ролята на К. И. Шафрановски за формиране системата от библиографски указатели, издания на РАН. За видния руски библиограф говорят в докладите си още няколко участници във форума, но наред с традиционните теми от библиотекознанието има и теми за съвременното краезнание в Русия, за книгоиздаването и научната информация. В секцията ни по общотеоретични и практически проблеми на библиографията предизвиква интерес докладът на В. Кудрявцева за вестника „Санкт-Петербургски ведомости” като източник за история на Отечествената война 1812 г. Докладът ни със Ст. Асенова е „Древняя болгарская столица Велико Търново – современный центр книжной и издательской деятельности”. Изложението ни се приема добре, студентите слушат с интерес, в доклада има доста непознати данни и факти за родното ни книгоиздаване. Наперен московски колега задава въпрос как е възможно да се говори за малки тиражи от порядъка на 200–300 екземпляра. Отговаряме не само за него, но и за младата аудитория, че в България, подобно на практиката в западноевропейските страни и САЩ, някои научни и университетски книгоиздателства работят по системата „printing on demand” (печат по требованию) или по нашенски – печат при поискване, при необходимост; тя дава възможност изданието да се допечатва по всяко време, без да е нужно да се складира голямо количество продукция, да се заемат търговски площи. Ето, предстои изпит и имам четири курса средно по 50 души, значи ще направя допечатване на тиража от 200 екземпляра – и студентите доволни, и издателят, а и авторът. Младата аудитория одобрително зашумява, подобна динамика тук изглежда някак нереално. Знае се, че руската книга излиза в хилядни тиражи и може би за територията на държавата това е съвсем естествено, но за български условия „късите тиражи”, с използване не на офсетова технология, а на цифров печат в научното книгоиздаване, е оптимален вариант, при поносими и дори изгодни икономически параметри. Разбира се, мащабите между двете страни са несравними, довършваме и дори руският колега кима разбиращо.

Всъщност, казваме си после насаме, проблеми с родното книгоиздаване има и ние си го знаем, и това са липсата на достатъчно инвестиции, разпокъсаност, работа на повечето малки издателства у нас повече като печатници, извършващи услугата да изкарат книгата на даден автор, но без да се ангажират с нейното разпространение и принуждавайки го да влиза в ролята на книготърговец на собствената си творческа продукция. За чест на руското книгоиздаване и руския маркетинг на книгата, книготърговската система тук добре работи, мащабите са големи, тиражите също, разпространението позволява бързо възвръщане на инвестициите. Успяваме да влезем в академичната книжарница на научно-издателския център при Руската академия на науките, разположена недалеч от библиотеката и да видим на място колко голяма е годишната продукция особено в сферата, която ни интересува – печатните комуникации и книгознанието. По тези проблеми в Русия имат сериозни приноси – особено в изучаване историята на руската книга и на руското книгоиздаване. В доста внушителната книжарница с различни тематични отрасли на знанието книговедските изследвания са доста впечатляващи. Има христоматии и помагала по журналистика и печатни медии, по история на печатните комуникации. Купувам си книга, която отдавна търся – „Российское книгоиздание” (конец XVIII – XX век) на Е. А. Динерпштейн в серията „Книжная культура в мировом социуме”, чието начало московското академично издателство „Наука” полага през 2004 г. Книгата с твърда подвързия и тираж 500 екземпляра излиза през същата 2004 г. година и представлява

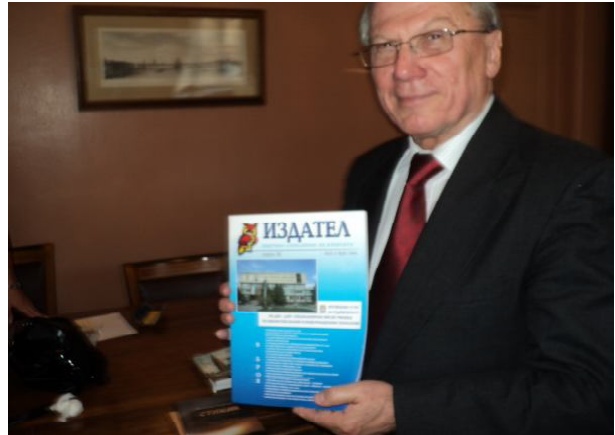

солидно изследване във формата на научни статии и студии от най-известните руски автори за новата и най-новата история на руското книгоиздаване. Това издание, наред с десетки други в областта на книгознанието, се разпространява и в академичните книжарници на Москва, Санкт Петербург, но и в десетките книжни магазини на „Академкнига“ в цялата страна – една добре структурирана и функционираща мрежа от книжарници, работеща и по системата „Книгопоща“. „Академкнига“ има книжни магазини и в най-отдалечени градове като Владивосток, Екатеринбург, Иркутск, Красноярск, Новосибирск, Уфа, Томск и в близки държави като Минск. Само в Санкт Петербург книжарниците за академична литература са пет.

В деня на научния форум правим дарение от екземпляри на научното списание за книгата „Издатель“ и авторски книги на главния редактор на списанието. Дарението се приема лично от директора на Библиотеката на Руската академия на науките проф. Валерий Леонов и научния секретар г-жа Олга Скворцова (снимките на с. 8 и 9).

В директорския кабинет, по време на краткия прием, си правим снимки за спомен, а проф. Леонов ни благодари за публикуваната в кн. 1–2 от 2009 г. на списанието рецензия от проф. Стоян Денчев – ректор на УНИБИТ и от проф. Александра Куманова. Рецензията на двамата наши учени в „Издатель“ наистина е важна и полезна като научна информация, тъй като дава на българския читател сведения за творчеството и научните приноси на проф. Леонов, а наред с това съдържа и научен коментар за излязлата през 2008 г. в московското издателство „Наука“ книга „**Besame mucho**. Путешествие в мир книги, библиографии и библиофильства“, впечатлила научните среди с книговедски, философски, културологични и хуманитарни изводи. Разменяме с проф. Леонов думи за общи познати – колеги от УНИБИТ, за участието му в традиционните научни конференции за 1 ноември – Деня на будителите в НДК – София, където той изнесе през 2010 г. пленарен доклад (заедно със Св. Тафрова и О. Волкова) за българските книги в Славянския фонд на Библиотеката на РАН в С. Петербург. Публикацията се отпечата в излезе в солидния сборник за 60-годишнината на УНИБИТ „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век“.

Проф. Леонов (на снимката) е приятно изненадан от гостите си – всъщност тук, на конференцията за Шафрановски заедно с докторант Стела Асенова сме единствените участници, дошли във вечния град на Петър Велики и се ласкаем от вниманието, което ни се оказва.

Показват го и други представители на библиотеката на РАН – н.с. Татяна Кулматова ни упътва по трудния маршрут из дългите и осеяни със старинни библиотечни рафтове и шкафове коридори; докторант Асенова пък се снима с доц. Пономарева пред кабинет 301–302 „Читательский алфавитный каталог“, където е паметната плоча на забележителния директор на библиотеката на РАН акад. Карл Максимович Бер и скулптурната фигура на именития учен с разтворена в скута книга (на снимката).

Припомняйки си за българо-руските културни комуникации от минали периоди, се сещаме и за създадената у нас Българска телеграфна агенция – по внушение на монархическата институция и лично на Фердинанд Саксбургготски, тя е изградена не като частна – подобно на големите европейски агенции от епохата „Хавас“, „Ройтер“ и „Волфбюро“, а взема модела на Руската императорска държавна агенция в Санкт Петербург, отклонявайки опитите у нас да се създадат клонове на другите международни агенции. Подобно на руската, и БТА в онзи далечен период формира имиджа на българската корона зад граница, а ситуацията в държавата се представя като привлекателна за чуждите инвес-

титори. Разбира се, стратегията за красивото лице на княжеството проработва, поне за определен период – до началото на войните, когато образът на България пред света е формиран като най-силната държава на Балканите, а това не е било и далеч от истината. За провала на амбициозния замисъл историята напомня, че отново пръст има покрай Фердинанд, и самата политическа класа. На нас ни остава да се върнем към днешния ден, но нали сме в един велик град, гледаме да се осведомим и за информационната среда. Успяваме да прегледаме няколко руски телеканала, някои от тях се занимават с политическите перипетии по върховете на властта, други предават информация за извънредни събития – пожари, катастрофи, убийства, та си казваме, че лошата новина е удачна находка за съвременната медия и на брега на Финския залив.

Повече внимание отделяме на тукашната преса. Като че ли в забързаното си ежедневие големият град предпочита информация за бизнес средите, и това е оправдано – Санкт Петербург е значим финансов и търговски център, голямо културно средище, място за развит туризъм. Затова тукашните печатни медии носят модерната физиономия на мегаполиса – „Ведомости” например се определя в заглавния комплекс като ежедневен делови вестник, при това съвместно издаван с медийните гиганти „The wall street journal” и „Financial times”, а водещите секции са „Власт и пари”, „Пари и власт”, „Компании и пазари”, „Индустрия и енергоресурси”, „Потребителски пазар”, „Северозапад”, „Коментари”. Изданието е солидно, на голям формат А2, печата се на специална хартия с мек цветен оттенък, с високо качество на печата. Разпространява се на редица делови места – летища, хотели, банки, гари, бизнес центрове, спортни клубове, кафенета – повечето от тях тук в града са негови абонати. „Ведомости” е основан на 7 септември 1999 г. от „Бизнес Нюз медия” със седалище в Москва, а към момента за издател на „Ведомости – Санкт-Петербурга” са посочени „Балтик бизнес Медиа” и Михаил Дубик, управляващ мениджър Глеб Прозоров, генерален директор – Татяна Турикова. Грифичният облик на петербургските „Ведомски” е пестелив и строг, но своеобразно оригинален, преобладават чернобели снимки и инфографики, но и ефектни цветни реклами, оригинално вградени в първия абзац на статията светли инициали.

По-раздвижен от големия си брат е таблоидът „Деловой Петербург”, чиято редакция е на ул. „Академик Павлов”, а излиза в печатницата на фирма „Куриер”. Вестникът е с многоцветни снимки и реклами, статиите и коментарите са по-къси, съпро-

водени с оригинални инфографики, тифец снимки в едър план, големи получерни и едри заглавия, шестколонен набор, общо фолио на две съседни страници – характеристики на едно доста прегледно и раздвижено издание, засягащо освен традиционни икономически и политически теми, дори и такива като шоу бизнес, интервюта с изтъкнати делови личности.

Друг делови вестник е „РБК daily”, чиято редакция е в Москва и с представителство в С. Петербург, като се разпространява основно на територията на двата големи руски града, в тираж от 82 000 екземпляра. По-важните му секции са „Във фокус”, „Световна икономика”, „Индустрия”, „Банки / Финанси”, „Котировки”, „Потребителски пазар”, „Sneus/autoneus” и последната страница е „Санкт-Петербург” – също посветена на делови теми, свързани с бизнеса, търговията, комуникациите в града на Нева. Изданието е с големи реклами, хармонично изградени заглавни комплекси цветни инфографики и снимки.

Сред останалите печатни медии достолепно се откроява и деловият всекидневник „Коммерсант”. Подобно на „Ведомости” и той е голямоформатен (А 2), с типичния син цвят в ролята на суперсимвол, определящ неговата самоидентификация, с вертикална подредба на осемколонния и шестколонния набор, със степенувани заглавия и с получер форшпан. Поместват се цветни, динамично изразени фотографии в среден и едър план, умело се извеждат инфографики. Сред водещите тематични страници се открояват такива като „Политика”, „Общество”, „Икономическа политика”, „Световна практика”, „Делови новости”, „Потребителски пазар”, „Спорт” и специална секция „Санкт Петербург”. Характерни са едрите рекламни блокове, някои от които тип „нисък подлистник”, както и голямоформатната карикатура към някои от коментарните статии. Може да се твърди, че „Коммерсант” е сред солидните руски делови издания и впечатлява със своята изчистеност, добра композиция на материалите, удачно разположение на заглавни комплекси и секции. Като общо издание на едноименната медийна група „Коммерсант” също излиза в Москва (от 1997 г.), но се печата и издание за Санкт Петербург, което има отделна редакция и се изработва в печатницата на фирма „Куриер” в града. Ежедневникът се разпространява и в големите областни центрове на Руската федерация чак до Новосибирск и Владивосток.

Продължава в следващия брой

